

Sektor Samhälle
Minnesanteckningar | Muistio

Handläggare:
Suvi Kokko

Minnesanteckningar: Samråd med sverigefinska minoriteten - Tema: barn och utbildning

Muistio: Neuvonpito ruotsinsuomalaiset – Teema: lapset ja koulutus

Datum | Pvm: 2022-05-11

Tid | Aika: 17.00

Plats | Paikka: Kvarnen Gimo

Närvarande | Osallistujat

Mikko Nelimarkka	
Anna-Maija Högström	
Marja Forsberg	
Maria Nelimarkka	
Johanna Vestberg	
Noora Mustamäki	Deltar digitalt
Janne Sarajärvi	Deltar digitalt
Suvi Kokko	Koordinator för finskt förvaltningsområde Suomen kielen hallintoalueen koordinaattori
Josefine Nilsson	Ordförande utbildningsnämnden Koulutuslautakunnan puheenjohtaja

Zacharias Fjellander	Finskalärare och chef för modersmålsenheten Suomen kielen opettaja äidinkielenyksikön johtaja
AnneLee Larsson	Förskolechef Esikoulujen johtaja
Angelica Evertsson	Biträdande förskolechef Esikoulujen apulaisjohtaja

Mötespunkter | Kokouskohdat

1. Mötets öppnande | Kokouksen avaus

SE: Mötet öppnades kl. 17. Suvi Kokko välkomnar deltagare till samrådet. Kort presentationsrunda

FI: Kokous avattiin klo. 17. Suvi Kokko toivottaa osallistujat tervetulleiksi. Lyhyt esittelykierros

2. Fastställande av dagordningen | Esityslistan hyväksyminen

SE: Kort genomgång av agendan. Dagordning fastställs.

FI: Lyhyt asialistan esittely. Esityslista hyväksytään.

3. Tema: barn och utbildning | Kokouksen teema: lapset ja koulutus

SE: Angelica Evertsson berättar om satsningarna som har gjorts på förskolan: två-språkiga barn teater Teatteri Sydänkäpy har beställts till förskolorna i hela kommunen i oktober. Föreställningen heter Känna Känna Känslor. Under våren har 5 finska språkväskor delats ut till förskolorna. Väskorna innehåller böcker på finska och svenska och kan kompletteras med annat språkutvecklande material. En webbenkät om vårdnadshavarnas önskemål om finska i förskolan har skickats till vårdnadshavare genom Unikum. Totalt 12 positiva svar har inkommit från olika orter (Gimo, Östhammar, Öregrund, Alunda och Österbybruk). Angelica berättar också att förskolorna använder en App som heter Polyglutt. Där finns 250 sagor på finska. Förskolorna samarbetar också med biblioteket. Suvi tillägger att kommunen har haft en informationskampanj om rätten till finska i förskolan, annonser har publicerats i lokala tidningar, vykort som har skickats till hushåll med barn födda 2020 och 2021 och Unikum.

FI: Angelica Evertsson kertoo satsauksista esikoulun puolella: lokakuulle on tilattu kaksikielinen lastenteatteri Sydänkäpy kunnan esikouluihin. Esityksen nimi on Tunne Tunteesi. Kevään aikana on jaettu 5 kielikassi esikouluihin. Kasseissa on suomen ja ruotsin kielisiä kirjoja. Niihin voi lisätä muuta kieltä kehittävää materiaalia. Internet-kyselylomake on lähetetty huoltajille. Kyselyssä kartoitetaan toivomuksia suomen kielestä esikoulussa. 12 positiivista vastausta on tullut. Angelica kertoo myös, että esikoulut käyttävät Appia nimeltä Polyglutt. Siitä löytyy 250 satua suomeksi. Suvi lisää, että kunta on tiedottanut oikeudesta suomen kieleen esikoulussa, paikallislehdissä,

korteissa jotka on lähetetty talouksiin, joissa on vuosina 2020 ja 2021 syntyneitä lapsia, sekä Unikum:issa.

SE: Minoriteten frågar hur informerar förskolorna om finska i förskolan och vad kommer kommunen att göra med de 12 barn som önskar finska?

Förskolan tittar nu på hur dessa önskemål kan tillgodoses när finstalande personal finns på 2 förskolor i hela kommunen (i Gimo och Österbybruk). På ansökningsblanketten finns en ruta man kan välja om man vill få finska i förskolan.

FI: Vähemmistö kysyy miten esikoulut tiedottavat suomen kielestä esikoulussa ja mitä kunta tulee tekemään niiden 12 lasten kanssa joille toivotaan suomen kielen opetusta.

Nyt esikoulun yksikkö katsoo, miten nämä toivomukset voi täyttää ottaen huomioon, että suomenkielistä henkilökuntaa on kahdessa esikoulussa koko kunnassa (Gimossa ja Österbybrukissä). Esikoulupaikan hakulomakkeessa voi rastia ruudun, jos toivoo suomen kieltä esikoulussa.

SE: Minoriteten berättar att mellan 70- och 90-talet fanns det finskspråkiga förskoleklasser i kommunen.

FI: Vähemmistö kertoo, että 70- ja 90-lukujen välillä oli kunnassa suomenkieliset esikoululuokat.

SE: Angelica berättar att kommunen fortsätter att kartlägga personalesn språkkunskaper för att hitta flera som pratar finska

FI: Angelica kertoo, että kunta jatkaa työntekijöiden kielitaitojen kartoittamista, löytääkseen lisää suomea puhuvia.

SE: Minoriteten berättar att deras erfarenhet är att barnen inte får något stöd med finska språket om föräldrarna inte begär det. Barnen kan få en Ipad för att titta på en film etc. Minoriteten föreslår att kommun anställer en ambulerande finstalande pedagog.

FI: Vähemmistö kertoo, että heidän kokemuksensa on, etteivät lapset saa tukea suomen kieleen, jos vanhemmat eivät vaadi sitä. Lapsi saa esim. Ipadilta katsoa filmejä etc. Vähemmistö ehdottaa, että kunta palkkaa kiertävän suomen kielen pedagogin.

SE: Zacharias Fjellander berättar att det finns i dagsläget 8 barn som läser finska i grundskolan. I höstas fördubblade kommunen tiden för undervisning i finska, dvs. eleverna som vill får nu 2 timmar per vecka. En del elever pratar finska hemma och andra läser finska för andra anledningar. Alla har möjligheten att läsa 2 timmar/veckan, men några har valt bara 1 timme/vecka. Det har kommit in några nya ansökningar till höst terminen dock inga som börjar i förskoleklass. Det är svårt att motivera barn som inte från grunden har motivationen för språket. Särskilt när andra generations finstalande för inte språket vidare till sina barn.

FI: Zacharias Fjellander kertoo, että tällä hetkellä lukee 8 lasta suomea peruskoulussa. Viime syksyllä kunta kaksinkertaisti suomen kielen opetuksen tuntimäärä. Ts. nyt saa 2 tuntia viikossa. Osa oppilaista puhuu suomea kotona kun taas osa lukee suomea muista syistä. Kaikilla on mahdollisuus lukea suomea 2 tuntia viikossa, mutta jotkut ovat valinneet vain 1 tunnin. Syksyille on tullut muutama hakemus, tosi ei esikoululuokkalaisille. On vaikea motivoida oppilaita joilta puuttuu motivaatio kieleen alun perin. Varsinkin kun toisen sukupolven suomenkieliset eivät siirrä kieltä lapsilleen.

SE: Minoriteten frågar hur det är med schemaläggning av finskundervisning.

FI: Vähemmistö kysyy mihin aikaan oppilaat saavat suomen kielen opetusta.

SE: I dagsläget sker finskundervisning utanför skoltiden. Eleverna får 2 x 60 minuter.

FI: Tällä hetkelle on suomen opetus kouluajan ulkopuolella. Oppilaat saavat 2 x 60 min.

SE: Zacharias Fjellander berättar om språkvalet. Rektorerna har inte tidigare haft kännedom om att det ska informera om finska inom ramen för språkvalet. Nytt till våren 2022 har varit att eleverna kan välja finska som tredje språk. Det har kommit in några ansökningar.

FI: Zacharias Fjellander kertoo kielivalinnasta. Rehtorit eivät ole tiedoneet aikaisemmin, että heidän on tiedotettava suomen kielestä kielivalinnassa. Uutena vuodelle 2022 on, että oppilaat voivat valita suomen kielen kolmanneksi kieleksi. Muutaman hakemus on tullut tänä keväänä.

SE: Minoriteten frågar om finska är meritgivande nuförtiden.

FI: Vähemmistö kysyy jos suomen kielestä saa meriittipisteitä nykyään.

SE: Meritpoäng beror på vilket spår av finska man väljer i språkvalet. Eleven kan välja fortsätta läsa finska som modersmål (2h/vecka utanför skoltiden) eller inom ramen för språkvalet antingen som modersmål eller som ett nytt språk (dvs. nybörjare). Inom ramen för språkvalet får eleven 140 min finska under skoltiden. Eleven inte får läsa finska som modersmål och finska som språkval. Läser man sitt modersmål som språkval får eleven inte samma möjlighet att använda betyget i moderna språk för att öka sitt meritvärde för antagning till gymnasiet.

FI: Meriittipisteiden riippuvat siitä minkä linjan suomen valitsee kielivalinnassa. Oppilas voi valita suomen kielen äidinkielen opetuksessa (kouluajan ulkopuolella 2 h/vko) tai kielivalinnassa, joko äidinkielenä tai uutena kielenä (ts. aloittelija). Kielivalintana suomen kieltä saa 140 min kouluajalla. Suomea ei voi lukea sekä äidinkielen, että kielivalintana. Jos valitsee oman äidinkielenä kielivalinnassa ei oppilas saa samaa mahdollisuutta käyttää arvosanaa ”modernista kielestä” lisätäkseen meriittipisteitään lukioon haettaessa.

SE: Minoriteten påpekar att barnen ändå är på fritids i skolan hela dagen, så det spelar inte så stor roll om modersmålsundervisning är efter skolan. Motivationen måste komma hemifrån. Vi vet att tidigare har det inte varit populärt att prata finska i Sverige. Det är samhällets ansvar och ska inte skyllas på föräldrarna. Det finlandssvenska exemplet av minoritetsspråk i majoritetssamhället är ett bra exempel för Sverige.

Finska språket har gått från tabu till icke-tabu. Vi borde bygga upp samma system som fanns på 80-talet.

FI: Vähemmistö huomauttaa, että lapset ovat ”fritids:kessä” kouluajan jälkeen niin sillä ei ole niin suuri merkitys onko suomen kielen tunnit kouluajalla tai sen ulkopuolella. Motivaation on tultava kotoa. Tiedämme entuudestaan, että ei ole ollut suosittua puhua suomea Ruotsissa. Tämä on yhteiskunnan vastuu, eikä vanhempia saa syyttää. Suomenruotsin asema esimerkkinä vähemmistökielestä enemmistö yhteiskunnassa on hyvä esimerkki Ruotsille.

Suomen kielen asema on muuttunut tabusta ei-tabuun. Meidän pitäisi rakentaa sama systeemi joka oli 80-luvulla.

4. Godkännande av minnesanteckningar från senaste mötet och uppföljning | Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen ja asioiden eteneminen

SE: Eftersom bara en deltagare i dagens samråd deltog i samrådet om äldreomsorg, tas minnesanteckningar med till nästa samråd.

FI: Koska vain yksi osallistuja päivän neuvonpitoon oli mukana vanhusten asioiden neuvonpidossa, otetaan vanhustenasioiden muistio mukaan seuraavaan neuvonpitoon.

SE: Uppföljning : Siffrorna angående finstalande hemtjänst personal ingår i de siffrorna som presenterades vid samrådet med tema äldreomsorg.

FI: Asioiden edistyminen: Luvut suomea taitavista kotipalvelun työntekijöistä on mukana luvuissa jotka esitettiin vanhustenasioiden neuvonpidossa.

5. Andra frågor | Muista kysymyksiä

-

6. Mötet avslutas | Kokouksen päättäminen

SE: Mötet avslutades kl. 19.00

FI: Kokous päätettiin klo. 19.00

Suvi Kokko
Koordinator för finskt
förvaltningsområde

Justerad av Maria Nelimarkka